

Sayı : 17026
Tarih : 17.03.2026

42227

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıda belirtilen sorularımın **Adalet Bakanı Akın Gürlek** tarafından Anayasanın 98. ve TBMM İçtüzüğü'nün 96. ve 99. maddeleri uyarınca yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Serhat Eren
Diyarbakır Milletvekili

Erzurum Açık Ceza İnfaz Kurumu'nda bulunan mahpus Recai Aslan tarafından Ceza İnfaz Sisteminde Sivil Toplum Derneği'ne (CİSST) yapılan başvurularda, Diyarbakır'dan zorunlu nakil ile kuruma getirilen yaklaşık 25 mahpusun geldikleri günden itibaren idarenin ayrımcı tutumuna maruz kaldıkları iddia edilmektedir.

Başvurularda temizlik ve benzeri işlerin yalnızca Diyarbakır'dan gelen mahpuslara yaptırıldığı, kurum içerisinde yapılan anonslarda "Diyarbakırlı mahkûmlar kar küremeye" gibi ayrımcı ifadelerin kullanıldığı belirtilmektedir. Ayrıca bu uygulamalara itiraz edilmesi üzerine psikolojik baskının arttığı ve bazı mahpusların koşullarının değiştirildiği ifade edilmektedir. Kurumda görevli bir başmemurun mahpuslara yönelik olarak "Ben Diyarbakırlılara çöp toplatacağım" şeklinde ifadeler kullandığı da iddia edilmektedir.

Konuyla ilgili olarak CİSST tarafından yapılan başvuruların ardından Cezaevi İzleme Kurulu tarafından kuruma bir ziyaret gerçekleştirildiği ve mahpuslarla görüşmeler yapıldığı belirtilmektedir. Bu ziyaretin ardından CİSST'ye ulaşan mahpuslar, idarenin kendilerine yönelik misillemede bulunduğunu ve psikolojik baskının arttığını ifade etmektedir.

Bu iddialar; Anayasa'nın 10. maddesinde düzenlenen eşitlik ilkesi, 17. maddesinde güvence altına alınan kötü muamele yasağı, Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin 3. ve 14. maddeleri ile Birleşmiş Milletler Mandela Kuralları başta olmak üzere ulusal ve uluslararası hukuk normlarıyla açık bir çelişki oluşturmaktadır. Mahpusların geldikleri şehir üzerinden hedef alınması, yalnızca bireysel hak ihlali değil, aynı zamanda ayrımcılığın kurumsallaşması riskini doğuran ciddi bir durumdur.

Bu kapsamda;

1. Erzurum Açık Ceza İnfaz Kurumu'na Diyarbakır'dan zorunlu nakil ile getirilen mahpuslara yönelik ayrımcı uygulamalar yapıldığı iddiaları hakkında Bakanlığınıza ulaşmış herhangi bir şikâyet veya başvuru bulunmakta mıdır?
2. Kurum içerisinde yapılan anonslarda belirli bir şehirden gelen mahpusların hedef gösterildiği ve "Diyarbakırlı mahkûmlar kar küremeye" gibi ifadelerin kullanıldığı iddiaları doğru mudur? Bu iddialar hakkında herhangi bir idari inceleme başlatılmış mıdır?

3. Temizlik ve benzeri işlerin yalnızca Diyarbakır'dan gelen mahpuslara yaptırıldığı yönündeki iddialar hakkında Bakanlığınızın bilgisi var mıdır? Ceza infaz kurumlarında iş bölümü hangi kriterlere göre yapılmaktadır?
4. Kurumda görevli bir başmemurun mahpuslara yönelik "Ben Diyarbakırlılara çöp toplatacağım" şeklinde ifade kullandığı iddiası hakkında herhangi bir soruşturma yürütülmekte midir?
5. Ayrımcı muameleye itiraz eden mahpuslara yönelik psikolojik baskının arttığı ve bazı mahpusların koşullarının değiştirildiği iddiaları hakkında Bakanlığınızca bir inceleme yapılmış mıdır?
6. Ceza infaz kurumlarında mahpuslara yönelik ayrımcı veya kötü muamele iddialarının incelenmesi için hangi denetim mekanizmaları işletilmektedir?
7. Erzurum Açık Ceza İnfaz Kurumu'nda son bir yıl içerisinde mahpusların şikâyetleri üzerine başlatılmış idari veya adli soruşturma sayısı kaçtır? Bu soruşturmaların sonuçları nelerdir?
8. Ceza infaz kurumlarında mahpusların geldikleri şehir, kimlik veya diğer özellikleri nedeniyle ayrımcılığa uğramasını önlemek amacıyla Bakanlığınız tarafından yürütülen herhangi bir eğitim veya denetim programı bulunmakta mıdır?
9. Erzurum Açık Ceza İnfaz Kurumu'nda Diyarbakır'dan zorunlu nakil ile getirilen mahpuslara verilen iş ve görev dağılımına ilişkin herhangi bir yazılı kayıt veya görev listesi tutulmakta mıdır? Tutulmakta ise bu kayıtlar Bakanlığınız tarafından incelenmiş midir?